

Vívógyakorlat A Fronton

A kép apámat ábrázolja az első világháború második vagy harmadik évében az olasz fronton. Valahol Trento környékén voltak.

Már a háború előtt sportolt, egy Lovas nevezetű kiváló vívómester mellett tanult, és kitűnő vívó lett. Indították is kisebb versenyeken, és nem egy alkalommal párbajozott. Egyszer együtt mentünk valahová, és az utcán mutatott egy embert, aki kacskán tartotta a bal kezét. Azt ő vágta meg, mondta. A könyökvágást Lovas mestertől tanulta. A háború idején is tréningben akart maradni, ezért ott is gyakorolta a vívólépéseket és a kardforgatást.

Miután elvégezte a Kereskedelmi Akadémiát, két évet kint töltött Németországban egy műszaki főiskolán. Ezzel szerezte meg azt a jogosultságot, hogy hadmérnök lehetett, és a lehetőséget, hogy polgári állást szerezzen. Perfekt német volt, abszolút tárgyalóképes, jó megjelenésű, valószínűleg ennek is szerepe volt abban, hogy a Caterpillar vele állapodott meg, hogy bevezesse Közép-Európába az amerikai lánctalpas traktort, ami akkoriban óriási újdonság volt. És apám az egész közép-európai terjesztésben jelentős szerepet játszott. Valamikor ebben az időben, 1910 körül magyarosított Domonkosra, mert zsenírozta a Fleischmann név.

Közben 1911-ben be kellett vonulnia az egyéves önkéntes szolgálatra karpaszományosként. Egy műszaki alakulathoz, a Kraffttruppéhoz (gépkocsizó alakulat) került, pedig nem is voltak lánctalpasok, azokat csak az első világháború alatt vezették be az angolok. De ő nem csak a lánctalpas gépek szakembere volt, autó szakos is volt, németül nagyon jól tudott, ami a Monarchia hadseregében számított, ezért rábíztak egy alakulatot.

Amikor kitört az első világháború, azonnal behívták. Rábíztak egy gépkocsizó szállítóegységet. Karpaszományosként vonult be, de hamarosan megkapta a zászlós rangot, és a háború végén mint

főhadnagy szerelt le. Az olasz fronton volt, és alakulata elsősorban szállítást végzett a fronton. Mivel egy rendkívül nehéz hegyi terepen kellett dolgozni, és még lőttek is rájuk, a munka nagyon sok áldozattal járt. Apám többször megsebesült, és egy csomó kitüntetéssel szerelt le a háború végén.

A forradalmak után a Honvédelmi Minisztériumból, Horthy minisztériumából elismerést kapott, és felvették abba a tartalékos tiszti állományba, amelyet aztán időnként behívtak gyakorlatra. Emlékszem, hogy életünk folyamán többször volt bent. 1935-ben tartalékosként megkapta Horthy Miklóstól a századosi előléptetést. Tehát mire kitört a zsidóüldözés [lásd: zsidótörvények Magyarországon], addigra apám már mindenféle intézkedés alól fölmentett ember volt, mert olyan magas kitüntetésekkel rendelkezett, és megvolt ez a Horthy előléptetés. Úgyhogy ő rajta volt azon a listán, amit úgy neveztek akkor, hogy Horthy mentesség [Az úgynevezett Horthy mentesség az 1944. augusztus 21-én kibocsátott 2.040/1944. sz. M. E. rendeleten alapult, amely fölhatalmazta a kormányzót, hogy a minisztertanács javaslatára különleges mentesítést adjon olyan személyeknek, akik a művészet, a tudomány és a gazdasági élet területén hozzájárultak a nemzet gyarapodásához. Domonkos Miksa valószínűleg már egy korábbi, a Sztójay-kormány által kibocsátott 1.730/1944. M. E. számú rendelet alapján kapott mentességet, amely -- többek között -- a magas kitüntetéssel rendelkező első világháborús hősökre vonatkozott. -- A szerk.].